Skader efter fyrværkeri 31.12. og 1.1. - nytåret 2019/20.

OUH
Odense
Universitetshospital
Svendborg Sygehus

Odense, den 3. januar 2020

"Der blev i alt behandlet 228 personer med fyrværkeri relaterede skader ved sygehusene i Danmark i de to døgn den 31/12 2019 og 1/1 2020. Næsten alle skaderne var forårsaget af godkendt fyrværkeri. Af de 27 alvorligere skader, skete ni af skaderne for børn og unge under 18 år - niveauet er dermed stort set på samme niveau, som sidste år"

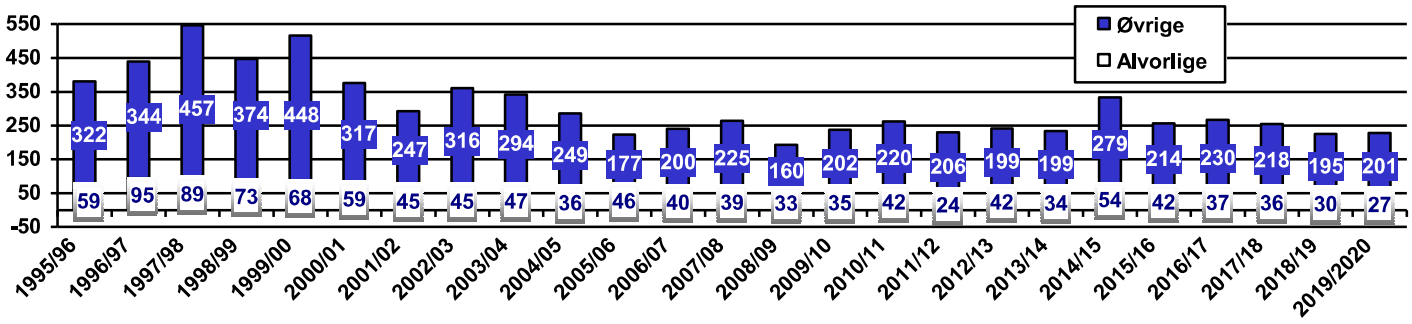
Mænd og drenge udgjorde 80% af de skadede. Andelen med alvorlige skader var ca. lige stor, blandt mænd og kvinder (ca 12%). Syv piger fik alvorlige skader (en under 15 år og 1 på 15-17 år), de resterende 18 med alvorlige skader var mænd. De 27 alvorlige skader forårsagedes af raketter (8), batterier (7), romerlys bomberør fontæner og lign. (6), mens kun 3 skete med ikke godkendt/ulovligt fyrværkeri (3 andet og uoplyst). Ti med alvorlige skader var tilskuere, 17 havde selv antændt fyrværkeriet.

Børn under 15 havde 28% af skaderne, de 15-17 årige 16% og de 18-25 årige 20%, så to tredjedele af alle var igen unge under 26 år.

Brugen af beskyttelsesbriller var meget forskellig efter alder (kun ca halvdelen af børn under 15, 39% af de 15-17 årige, 18 % af de 18-35 årige og 19% af de der var over 35 år havde briller på. *Bemærk,* at dette er blandt de tilskadekomne – vi kender ikke den samlede brug af beskyttelsesbriller for alle i nytåret.

Det kan kort resumeres sådan: **"Selvom der fortsat er mange skader og niveauet er som sidste år, så er det glædeligt at antal alvorlige skader falder for tredje år i træk. Raketter er også i år ansvarlige for en tredjedel af skaderne. Fyrværkeriskader sker for mænd (80%). Kun ca 3 af ti mænd og kvinder benyttede beskyttelsesbriller. Blandt de alvorlige skader er raketter, batterier, bomberør og romerlys ansvarlige for 20 af de 27 skader, mens ulovligt fyrværkeri kun har givet to alvorlige skader. Vi finder det bekymrende, at halvdelen af de alvorligt tilskadekomne igen er under 18 år og ca en fjerdedel under 16 år"**

Skader efter brug af fyrværkeri, som har medført sygehuskontakt i Danmark – samlet udvikling for de to døgn 31.12. og 01.01 i perioden 1995-1996 til og med 2018-2019

Fyrværkeri er farligt og kan medføre voldsomme funktionstab og varige mèn. Husk rådene: Undgå ulovligt fyrværkeri, brug sikkerhedsbriller (uanset om man er den der tænder tænder eller er tilskuer), antænd fyrværkeri korrekt, overhold sikkerhedsafstanden og følg instruktionerne på fyrværkeriet.

Desværre har der den 2.1.2020 (udover ovenstående) været et tilfælde på Fyn, hvor tre drenge angiveligt har opsamlet efterladt fyrværkeri og en af drengene har fået en alvorlig øjenskade. Det understreger at brug og oprydning af fyrværkeri skal ske forsvarligt.

Det er vanskeligt at indsamle oplysningerne detaljeret og komplet. Alle akutmodtagelser, sygehuse og skadebehandlere skal takkes for en stor indsats med hurtigt svar og opfølgende uddybning ved opringning.

Region Syddanmark

Teksten og oplysninger må citeres og anvendes med tydelig kildeangivelse:
Ulykkes Analyse Gruppen, ortopædkirurgisk afdeling ved OUH Odense Universitetshospital, 2020

OUH
Odense
Universitetshospital
Svendborg Sygehus

Forbehold og detaljer

Motivet for kortlægningen er at forebygge skaderne og det kræver præcise oplysninger. Ca. 80% af de tilskadekomne har givet tilsagn om at give yderligere oplysninger og vil modtage et spørgeskema.

Opgørelser fra de tidligere år og uddybende tabeller kan hentes på http://ww.ouh.dk/uag eller rekvireres ved at skrive en mail til uag@rsyd.dk med angivelse af ønsket analyse.

Vi har prioriteret at udsende denne opgørelse d. 3/1 2020, for at sikre et hurtigt svar på udvikling og karakter af hændelserne. Den efterfølgende gennemgang af registreringer og opfølgning på manglende svar kan ændre på konkrete antal og detaljer, men det er vores erfaring, at konklusionerne IKKE ændres.

Uddybende oplysninger indsamles i den kommende tid fra de tilskadekomne og anvendes i det forebyggende arbejde, der udføres i samarbejde med Sikkerhedsstyrelsen og brancheorganisationer m.fl.

Billeder af havareret fyrværkeri eller beskrivelse af situationer med fyrværkeri kan indsendes til uag@rsyd.dk – hvis der foreligger etiket fra fyrværkeriet med navn, kan produktet undersøges nærmere af myndighederne. Vi oplyser ikke om indsendernes identitet, med mindre det er skriftligt aftalt.

Opdeling efter sygehusregion:

Antal skader efter sygehusregion nytåret 2019-2020						
Fyrværkerigruppe	Hovedstaden (1.8 mio)	Sjælland (0.8 mio)	Syd Danmark (1.2 mio)	Midt-Jylland (1.3 mio)	Nord-Jylland (0.6 mio)	Total
Småt (stjernekaster, bordbomber m./u.lunte, knaldperler, hundeprop)	4	4	1	5	0	14
Heksehyl	2	2	1	0	0	5
Jordsol, sol, fontæne	2	4	3	1	3	13
Romerlys, bomber	11	8	3	8	2	32
Batteri	9	8	11	9	7	44
Raket	26	9	15	18	4	72
Ulovligt	8	4	9	3	2	26
Andet	8	0	1	1	1	11
Uoplyst	4	1	3	1	2	11
Total antal I alt	74	40	47	45	21	228
Antal pr mio indbyggere	41	50	39	35	35	43

Baggrund

Siden nytåret 1995/1996 har alle Danmarks skadestuer og sygehuse indsamlet og sendt oplysninger om skader efter fyrværkeri til Ulykkes Analyse Gruppen (UAG) ved Ortopædkirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital. Oplysningerne vedrører de to døgn den 31. december og 1. januar i hvert af årene. Der er indsamlet data fra alle skadestuer og skadeklinikker landet rundt, med akutbehandlende funktion. I nogle områder er der nu en deling af skadebehandling af mindre skader mellem akutmodtagelse, skadeklinikker og lægevagt, så der er en vis usikkerhed, men vi mener at opgørelsen er et reelt bud på den samlede udvikling.

Med alvorlig menes tilskadekomne, som indlægges direkte, overføres til andet sygehus, eller kræver akut vurdering hos øjenlæge. Dette kriterie er ens for alle årene.

Udarbejdet af overlæge Søren Larsen og overlæge, professor Jens Lauritsen , som gerne oplyser yderligere– om indsamlingsmetode, metodemæssige forbehold, detaljer mv . Kontakt Ulykkes Analyse Gruppen tlf 6541 2283 eller Jens Lauritsen tlf 2921 1806 .

Region Syddanmark

Teksten og oplysninger må citeres og anvendes med tydelig kildeangivelse:
Ulykkes Analyse Gruppen, ortopædkirurgisk afdeling ved OUH Odense Universitetshospital, 2020